

	INSTRUKCJA LABORATORYJNA	Strona/stron	1 z 11
		Data wydania	24.07.2025
	POBIERANIE I TRANSPORT MATERIAŁU DO BADAŃ MIKROBIOLOGICZNYCH	Nr wydania	10
	PL-09/IL-01	Nr egzemplarza	

DOKUMENTY SYSTEMU ZARZĄDZANIA JAKOŚCIĄ STANOWIĄ WŁASNOŚĆ POWIATOWEJ STACJI SANITARNO-EPIDEMIOLOGICZNEJ W LUBINIE I NIE MOGĄ BYĆ W ŻADEN SPOSÓB KOPIOWANE I WYKORZYSTYWANE.

1. CEL I ZAKRES

Celem instrukcji jest poinformowanie klienta o sposobie prawidłowego pobierania i transportu materiału biologicznego do badań mikrobiologicznych wykonywanych przez Sekcję Mikrobiologii i Parazytologii Oddziału Laboratoryjnego PSSE w Lubinie, jak również o możliwości złożenia skargi związanej z działalnością laboratoryjną.

Wytyczne zawarte w instrukcji obowiązują klientów Oddziału Laboratoryjnego (zleceńodawców, pacjentów, przedstawicieli ustawowych pacjenta, osoby pobierające i transportujące materiał do badań). Instrukcja jest dostępna w Punkcie Przyjęć Materiału do Badań oraz na stronie internetowej <https://www.gov.pl/web/psse-lubin>.

2. ODPOWIEDZIALNOŚĆ

Pełną odpowiedzialność za wszystkie etapy: od pobrania materiału do badań poprzez jego transport, aż do momentu jego dostarczenia do Punktu Przyjęć Materiału do Badań ponosi klient Oddziału Laboratoryjnego.

3. TERMINY I DEFINICJE

3.1. Wymazówka z podłożem transportowym – patyczek zakończony bawełnianym wacikiem, umieszczony w próbówce zawierającej podłoże transportowe.

3.2. Pojemnik do pobierania materiału – sterylny pojemnik jednorazowego użytku z łopatką lub bez łopatki do pobierania i transportu materiału do badania.

3.3. Temperatura otoczenia – temperatura pokojowa w zakresie $20 \pm 5^{\circ}\text{C}$

4. TRYB POSTĘPOWANIA

Materiał do badań należy pobierać w sposób uniemożliwiający jego uszkodzenie lub zmianę jego właściwości. Materiał do badań należy dostarczyć do Punktu Przyjęć Materiału do Badań (parter – pokój nr 1) w wyznaczone dni w godzinach 7:50 – 12:30. Wszystkie materiały do badań zabezpieczone przed uszkodzeniem należy transportować do laboratorium w możliwie najkrótszym czasie, w warunkach nie zmieniających ich właściwości, co zapewni ich przydatność do badań. Czas i warunki, w jakich transportowana jest próbka materiału, mają istotny wpływ na wynik badania. W przypadku uszkodzenia pojemnika z próbką należy usunąć pozostałości próbki i zastosować adekwatny środek dezynfekcyjny.

Wraz z materiałem należy dostarczyć zlecenie na wykonanie badania. Zlecenie na badanie zawiera dane zgodne z rozporządzeniem Ministra Zdrowia w sprawie standardów jakości dla medycznych laboratoriów diagnostycznych i mikrobiologicznych. Wzory formularzy zlecenia na badania są dostępne w Punkcie Przyjęć Materiału do Badań oraz na stronie internetowej <https://www.gov.pl/web/psse-lubin>. Laboratorium może odmówić przyjęcia próbek, jeśli

	INSTRUKCJA LABORATORYJNA		Strona/stron	2 z 11
	POBIERANIE I TRANSPORT MATERIAŁU DO BADAŃ MIKROBIOLOGICZNYCH		Data wydania	24.07.2025
			Nr wydania	10
			Nr egzemplarza	
	PL-09/IL-01			

będą one dostarczone w większej ilości w sposób uniemożliwiający ich jednoznaczne przypisanie do konkretnego zlecenia.

Pracownik Punktu Przyjęć Materiału do Badań przegląda zlecenie na badanie pod kątem kompletności niezbędnych informacji a następnie nadaje numer kodowy i rejestruje w odpowiednim rejestrze tematycznym. Numer kodowy nadawany jest w sposób czytelny i trwały tak, aby umożliwić jej bezbłędną identyfikację. Sposób oznakowania próbek opisany jest w procedurze laboratoryjnej PL-09 „Postępowanie z próbkami do badań”.

Zakodowane próbki przechowywane są w warunkach chłodniczych do godz. 12:30, a następnie transportowane do laboratorium przez pracownika SPMB. Wyjątek stanowi kał pobrany do pojemnika, który jest natychmiast transportowany do laboratorium. W laboratorium osoba odpowiedzialna za wykonywanie czynności medycyny laboratoryjnej sprawdza zgodność zlecenia z oznakowaniem próbki oraz ocenia przydatność próbki do badania. W przypadku stwierdzenia niezgodności otrzymanego materiału, która ma wpływ na wykonanie badania, pracownik powiadamia o tym fakcie diagnostę laboratoryjnego, który może odmówić wykonania badania. Jeśli badanie nie zostanie wykonane, diagnosta laboratoryjny ustala z klientem dalsze postępowanie.

Wszystkie badania są wykonywane w trybie rutynowym. Wszelkie odstępstwa od niniejszej instrukcji należy uzgadniać indywidualnie z Kierownikiem Oddziału Laboratoryjnego.

Klienci, z którymi zawarto umowę na wykonywanie badań zobligowani są do podpisania oświadczenia (zał. nr 01) o zapoznaniu się i zobowiązaniu do stosowania niniejszej instrukcji laboratoryjnej.

4.1. Badania osób zdrowych w kierunku nosicielstwa pałeczek z rodzaju *Salmonella* i *Shigella* (badania do celów sanitarno-epidemiologicznych)

Materiałem do badań jest kał.

Próbek kału nie wolno pobierać bezpośrednio z urządzeń sanitarnych. Kał oddać na czysty papier a następnie wymazówką przenieść próbkę kału na podłoże transportowe. W tym celu należy otworzyć probówkę i patyczkiem z bawełnianym końcem pobrać grudkę kału wielkości pestki wiśni. Patyczek z kałem umieścić z powrotem w probówce z podłożem transportowym. Upewnić się, że korek wymazówki szczelnie zamyka probówkę. Każdą probówkę opisać imieniem i nazwiskiem oraz datą i godziną pobrania próbki. Probówkę należy umieścić w lodówce (4-8°C). Próbek nie wolno zamrażać.

Próbki w wyżej wymieniony sposób należy pobierać przez trzy kolejne dni - po jednej próbce każdego dnia.

Wszystkie trzy próbki należy dostarczyć w warunkach schłodzenia (4-8°C) do laboratorium w dniu pobrania trzeciej próbki (maksymalnie do 72 godzin od pobrania pierwszej próbki).

	INSTRUKCJA LABORATORYJNA	Strona/stron	3 z 11
		Data wydania	24.07.2025
	POBIERANIE I TRANSPORT MATERIAŁU DO BADAŃ MIKROBIOLOGICZNYCH	Nr wydania	10
		Nr egzemplarza	
	PL-09/IL-01		

Dopuszcza się pobranie kału do sterylnego pojemnika jednorazowego użytku z tym, że w takim przypadku próbkę należy przechowywać w temp. otoczenia i dostarczyć do laboratorium tego samego dnia **do 2 godzin** od pobrania. Pojemnik opisać imieniem i nazwiskiem oraz datą i godziną pobrania.

W wyjątkowych sytuacjach, kiedy próbki kału nie mogą być pobierane dzień po dniu dopuszcza się odstęp między pobieranymi próbkami, z tym, że przedział czasowy między pobraniem pierwszej próbki a ostatniej nie może być dłuższy niż 7 dni.

Laboratorium przyjmuje próbki do badań od osób zdrowych w kierunku nosicielstwa pałeczek z rodzaju *Salmonella* i *Shigella* od poniedziałku do czwartku w godz. 7:50 - 12:30.

4.2. Badania osób chorych, ozdowieńców, nosicieli i osób ze styczności

Osoby chore – próbki od osób chorych (kał, wymaz z odbytu) należy pobrać możliwie najszybciej po zaistnieniu podejrzenia zakażenia (wkrótce po wystąpieniu biegunki, przed podaniem antybiotyku).

Ozdowieńcy, nosiciele i osoby ze styczności - o terminie i częstotliwości badań kału decyduje Sekcja Epidemiologii.

Materiałem do badań jest:

- kał pobrany do sterylnego pojemnika jednorazowego użytku – Próbek kału nie wolno pobierać bezpośrednio z urządzeń sanitarnych. Kał oddać na czysty papier a następnie przenieść grudkę wielkości orzecha włoskiego do sterylnego pojemnika jednorazowego użytku za pomocą łopatki. Materiał pobrać z miejsc zawierających ślady ropy, krwi lub śluzu. W przypadku silnej biegunki pobrać około 5ml płynnego kału. Zamknąć szczelnie pojemnik. Opisać imieniem i nazwiskiem oraz datą i godziną pobrania.

Dostarczyć do laboratorium maksymalnie do 2 godzin od momentu pobrania (transport w temperaturze otoczenia). Próbek nie wolno zamrażać.

W przypadku niemowlęcia próbkę kału należy pobrać z pieluszki.

- kał pobrany na wymazówkę – Próbek kału nie wolno pobierać bezpośrednio z urządzeń sanitarnych. Kał oddać na czysty papier a następnie wymazówką przenieść próbkę kału na podłoże transportowe. W tym celu należy otworzyć probówkę i patyczkiem z bawełnianym końcem pobrać grudkę kału wielkości pestki wiśni. Patyczek z kałem umieścić z powrotem w probówce z podłożem transportowym. Upewnić się, że korek wymazówki szczelnie zamyka probówkę. Każdą probówkę opisać imieniem i nazwiskiem oraz datą i godziną pobrania próbki.

	INSTRUKCJA LABORATORYJNA	Strona/stron	4 z 11
		Data wydania	24.07.2025
	POBIERANIE I TRANSPORT MATERIAŁU DO BADAŃ MIKROBIOLOGICZNYCH	Nr wydania	10
	PL-09/IL-01	Nr egzemplarza	

Próbkę należy dostarczyć do laboratorium maksymalnie do 24 godzin od momentu pobrania (transport w temperaturze otoczenia). Jeśli nie jest to możliwe, próbkę należy umieścić w lodówce (4-8°C) i dostarczyć w warunkach schłodzenia (4-8°C) maksymalnie do 72 godzin od momentu pobrania. Próbek nie wolno zamrażać.

- wymaz z odbytu – pobierany wyłącznie przez wykwalifikowany personel (np. lekarz, pielęgniarka, diagnosta laboratoryjny), powinien zawierać widoczny ślad kału oraz złuszczone nabłonki. Należy zastosować wymazówkę z podłożem transportowym Amies lub Stuart. Wymazówkę wprowadzić poza zwieracz zewnętrzny odbytu na głębokość około 5cm i kilkakrotnie obrócić, aby pobrać materiał. Wymazówkę umieścić w probówce z podłożem. Upewnić się, że korek wymazówki szczelnie zamyka probówkę. Opisać imieniem i nazwiskiem oraz datą i godziną pobrania. Próbkę należy dostarczyć do laboratorium maksymalnie do 24 godzin od momentu pobrania (transport w temperaturze otoczenia). Jeśli nie jest to możliwe, probówkę należy umieścić w lodówce (4-8°C) i dostarczyć w warunkach schłodzenia (4-8°C) maksymalnie do 72 godzin od momentu pobrania. Próbek nie wolno zamrażać.

Laboratorium przyjmuje próbki do badań od osób chorych, ozdowieńców, nosicieli i osób ze styczności od poniedziałku do środy w godz. 7:50 - 12:30.

4.3. Badania wirusologiczne

Próbki od osób chorych należy pobierać w okresie objawowym.

Materiałem do badań jest kał.

Próbek kału nie wolno pobierać bezpośrednio z urządzeń sanitarnych. Kał oddać na czysty papier a następnie przenieść grudkę wielkości orzecha włoskiego do sterylnej pojemnika jednorazowego użytku za pomocą łopatk. Materiał pobrać z miejsc zawierających ślady ropy, krwi lub śluzu. W przypadku silnej biegunki pobrać około 5ml płynnego kału. Zamknąć szczelnie pojemnik. Opisać imieniem i nazwiskiem oraz datą i godziną pobrania. Próbkę należy dostarczyć do laboratorium maksymalnie do 2 godzin od momentu pobrania (transport w temperaturze otoczenia). Jeśli nie jest to możliwe, próbkę umieścić w lodówce (2-8°C) i dostarczyć w warunkach schłodzenia (2-8°C) maksymalnie do 72 godzin od momentu pobrania.

W przypadku niemowlęcia próbkę kału należy pobrać z pieluszki.

Laboratorium przyjmuje próbki do badań wirusologicznych od poniedziałku do środy w godz. 7:50 - 12:30.

	INSTRUKCJA LABORATORYJNA	Strona/stron	5 z 11
		Data wydania	24.07.2025
	POBIERANIE I TRANSPORT MATERIAŁU DO BADAŃ MIKROBIOLOGICZNYCH	Nr wydania	10
		Nr egzemplarza	

4.4. Badania parazytologiczne

Materiałem do badań jest kał, odcisk, wymaz okołoodbytniczy lub postać dorosła pasożyta.

- kał – należy pobrać przed rozpoczęciem leczenia lub po upływie dwóch tygodni od zakończenia przyjmowania antybiotyków lub leków przeciwpasożytniczych. W przypadku stosowania radiologicznych środków kontrastowych kał należy pobrać po upływie 48 godzin.

Próbek kału nie wolno pobierać bezpośrednio z urządzeń sanitarnych, powinien być oddany do suchego i czystego, najlepiej jednorazowego pojemnika lub na czysty papier, a następnie przeniesiony do pojemnika jednorazowego użytku za pomocą łopatkki. Zaleca się pobranie próbki z trzech różnych miejsc oddanego kału. Próbką nie może być zanieczyszczona moczem, wodą lub glebą. Pojemnik powinien być wypełniony od 1/3 do 1/2 jego pojemności. W przypadku biegunki pobrać około 5ml płynnego kału. Zamknąć szczelnie pojemnik. Opisać imieniem i nazwiskiem oraz datą i godziną pobrania. Uformowany kał dostarczyć do laboratorium maksymalnie do 24 godzin od momentu pobrania (transport w temperaturze otoczenia). Jeśli nie jest to możliwe, próbkę umieścić w lodówce (2-8°C) i dostarczyć w warunkach schłodzenia (2-8°C) maksymalnie do 72 godzin od momentu pobrania.

Kał biegunkowy (szczególnie wodnisty) należy dostarczyć do laboratorium w jak najkrótszym czasie po pobraniu (powinien być badany do 60 minut od pobrania) – zalecenie to musi być bezwzględnie przestrzegane przez pacjentów powracających z terenów tropikalnych lub subtropikalnych.

Zaleca się przynajmniej trzykrotne pobranie i badanie kału w odstępach 2-3 dniowych. Jednorazowy ujemny wynik badania nie wyklucza zarażenia pasożytem.

- odcisk – pobiera się w celu wykrycia jaj owsika ludzkiego (*Enterobius vermicularis*). Badanie wykonuje się przed rozpoczęciem leczenia i ponownie dwa tygodnie po jego zakończeniu dla celów kontrolnych. Próbkę należy pobrać wcześniej rano, przed wykonaniem wszelkich czynności higieniczno-fizjologicznych. Jedną ręką rozsunąć pośladki, a drugą przykleić taśmę klejącą na kilka sekund do fałdów odbytu. Następnie taśmę odkleić i przykleić do szkiełka podstawowego tak, aby nie było pęcherzyków powietrza. Umieścić w woreczku. Opisać imieniem i nazwiskiem oraz datą i godziną pobrania. Pobrany materiał powinien być dostarczony do laboratorium tego samego dnia w temperaturze otoczenia.

W przypadku wyniku ujemnego badanie powinno być powtórzone jeszcze dwukrotnie w następnych dniach.

	INSTRUKCJA LABORATORYJNA	Strona/stron	6 z 11
		Data wydania	24.07.2025
	POBIERANIE I TRANSPORT MATERIAŁU DO BADAŃ MIKROBIOLOGICZNYCH	Nr wydania	10
		Nr egzemplarza	
	PL-09/IL-01		

- wymaz okołodbytniczy – pobiera się w celu wykrycia jaj owsika ludzkiego (*Enterobius vermicularis*). Badanie wykonuje się przed rozpoczęciem leczenia i ponownie dwa tygodnie po jego zakończeniu dla celów kontrolnych. Próbkę należy pobrać wcześniej rano, przed wykonaniem wszelkich czynności higieniczno-fizjologicznych. Wyjąć wymazówkę z opakowania, jedną ręką rozsunąć pośladki, następnie wymazówką kilkakrotnie przetrzeć skórę wokół odbytu, zwłaszcza w fałdach okołodbytniczych (nie wprowadzać wymazówki do odbytu). Umieścić wymazówkę w probówce transportowej i szczelnie zamknąć. Opisać imieniem i nazwiskiem oraz datą i godziną pobrania. Pobrany materiał powinien być dostarczony do laboratorium tego samego dnia w temperaturze otoczenia.

W przypadku wyniku ujemnego badanie powinno być powtórzone jeszcze dwukrotnie w następnych dniach.

- postać dorosła pasożyta – do pojemnika jednorazowego użytku należy wlać niewielką ilość wody i umieścić w niej dorosłą postać pasożyta. Zamknąć szczelnie pojemnik. Opisać imieniem i nazwiskiem oraz datą i godziną pobrania. Dostarczyć do laboratorium w dniu pobrania w temperaturze otoczenia.

Laboratorium przyjmuje próbki do badań parazytologicznych od poniedziałku do środy w godz. 7:50 - 12:30.

4.5. Badania mykologiczne

Materiałem do badań jest kał.

Próbek kału nie wolno pobierać bezpośrednio z urządzeń sanitarnych. Kał oddać na czysty papier a następnie przenieść grudkę wielkości orzecha włoskiego do sterylnej pojemnika jednorazowego użytku za pomocą łopatki. W przypadku biegunki pobrać około 5ml płynnego kału. Zamknąć szczelnie pojemnik. Opisać imieniem i nazwiskiem oraz datą i godziną pobrania. Próbkę przechowywać w lodówce (2-8°C) i dostarczyć do laboratorium w warunkach schłodzenia (2-8°C) maksymalnie do 24 godzin od momentu pobrania.

Laboratorium przyjmuje próbki do badań mykologicznych od poniedziałku do środy w godz. 7:50 - 12:30.

	INSTRUKCJA LABORATORYJNA	Strona/stron	7 z 11
		Data wydania	24.07.2025
	POBIERANIE I TRANSPORT MATERIAŁU DO BADAŃ MIKROBIOLOGICZNYCH	Nr wydania	10
		Nr egzemplarza	

4.6. Badania moczu w kierunku obecności pałeczek z rodzaju *Salmonella* spp.

Badania te zlecane są przez Sekcję Epidemiologii od osób będących pod nadzorem (ozdrowieńcy, nosiciele).

Materiałem do badań jest mocz.

Próbkę moczu należy pobrać po przerwie nocnej, po dokładnym umyciu krocza i ujścia cewki moczowej. Mocz powinien pochodzić ze środkowego strumienia. Należy pobrać około 5ml moczu bezpośrednio do sterylnego pojemnika jednorazowego użytku. Zamknąć szczelnie pojemnik. Opisać imieniem i nazwiskiem oraz datą i godziną pobrania. Próbkę moczu dostarczyć do laboratorium maksymalnie do 2 godzin od momentu pobrania (transport w temperaturze otoczenia). Jeśli nie jest to możliwe, próbkę umieścić w lodówce (2-8°C) i dostarczyć w warunkach schłodzenia (2-8°C) maksymalnie do 4 godzin od momentu pobrania. Laboratorium przyjmuje próbki moczu do badań w kierunku obecności pałeczek z rodzaju *Salmonella* spp. od poniedziałku do środy w godz. 7:50 - 12:30.

4.7. Potwierdzenie/identyfikacja szczepów *Salmonella*, *Shigella*

Materiałem do badań jest wyizolowany szczep bakteryjny wysiany na podłoże agarowe (np. agarek skośny) lub pobrany na wymazówkę z podłożem transportowym.

Należy go oznakować kodem próbki, z której został wyhodowany. Szczep bakteryjny transportować w temperaturze otoczenia, po uzgodnieniu z laboratorium dostarczyć osobiście w pojemniku przeznaczonym do transportu materiałów zakaźnych.

Laboratorium przyjmuje szczepy *Salmonella*, *Shigella* do potwierdzenia lub identyfikacji od poniedziałku do środy w godz. 7:50 - 12:30.

4.8. Kontrola mikrobiologicznej czystości powietrza

Próbkę pobiera się metodą sedymentacyjną. Przed przystąpieniem do pobierania próbek należy zamknąć okna i drzwi. Próbki powietrza pobierać bezpośrednio na płytki Petriego z odpowiednim podłożem rozmieszczając je na wysokości ok. 1,3 m. Do badania ilościowego pojedynczej próbki wykorzystuje się dwa podłoża:

- podłoże tryptozowo-sojowe (TSA) – do hodowli bakterii
- podłoże Sabouraud – do hodowli grzybów

Do pobranych próbek należy dołączyć kontrolę z tych samych podłoży oznaczając je symbolem np. K₁, K₂.

Przed przystąpieniem do poboru próbek należy wszystkie płytki doprowadzić do temperatury otoczenia. W celu pobrania próbek należy zdjąć wieczka płytek i eksponować 5-60 minut lub

	INSTRUKCJA LABORATORYJNA	Strona/stron	8 z 11
		Data wydania	24.07.2025
	POBIERANIE I TRANSPORT MATERIAŁU DO BADAŃ MIKROBIOLOGICZNYCH	Nr wydania	10
		Nr egzemplarza	
	PL-09/IL-01		

dłużej w zależności od przypuszczalnego stopnia zanieczyszczenia powietrza. Płytki kontrolne ekspozować bez ich otwierania w tych samych warunkach. Po upływie określonego czasu płytki zamknąć i opisać (data, czas i miejsce ekspozycji).

Płytki z pobranym materiałem wraz z płytkami kontrolnymi dostarczyć do laboratorium maksymalnie do 5 godzin od momentu pobrania w opakowaniu transportowym (transport w temperaturze otoczenia).

Laboratorium przyjmuje próbki do ilościowych badań zanieczyszczeń powietrza drobnoustrojami od poniedziałku do środy w godz. 7:50 - 12:30.

4.9. Badania biologicznych wskaźników kontroli skuteczności procesu sterylizacji

W celu kontroli skuteczności procesu sterylizacji należy pobrać odpowiednią ilość biologicznych wskaźników ATTEST 3M (próbki testowe oraz jedna próbka kontrolna) dostępnych w Punkcie Przyjęć Materiału do Badań. Do czasu ekspozycji należy je przechowywać w odpowiednich warunkach:

- temperatura 15-30°C
- wilgotności powietrza 35-60%
- z dala od odczynników chemicznych.

Nie stosować wskaźników po upływie terminu ważności.

Wykonanie sterylizacji (ekspozycja)

Wskaźnika kontrolnego nie poddawać procesowi sterylizacji.

Biologiczny wskaźnik (próbka testowa) zamknąć w rękawie papierowo-foliowym, umieścić w pakiecie z materiałem do sterylizacji. Pakiet umieścić w miejscu najtrudniejszym do penetracji pary w komorze sterylizacyjnej (zalecana dolna półka przy drzwiach). W przypadku przeprowadzania kontroli przy użyciu kilku pakietów, rozmieścić je, wraz z próbkami testowymi wewnątrz, równomiernie w całej komorze, a następnie przeprowadzić wybrany proces sterylizacji. Po zakończonej sterylizacji odczekać co najmniej 10 minut w celu schłodzenia biologicznych wskaźników, następnie wyjąć próbki testowe z pakietu testowego/pakietów testowych, opisać numerem próbki (1,2,3).

Biologiczne wskaźniki wraz z próbką kontrolną należy dostarczyć do laboratorium maksymalnie do 2 godzin po zakończeniu procesu sterylizacji (transport w temperaturze otoczenia). Jeśli nie jest to możliwe, biologiczne wskaźniki umieścić w lodówce (2-8°C) i dostarczyć w warunkach schłodzenia (2-8°C) maksymalnie do 7 dni od momentu ekspozycji.

	INSTRUKCJA LABORATORYJNA	Strona/stron	9 z 11
		Data wydania	24.07.2025
	POBIERANIE I TRANSPORT MATERIAŁU DO BADAŃ MIKROBIOLOGICZNYCH	Nr wydania	10
		Nr egzemplarza	
	PL-09/IL-01		

Ograniczenia metody

Metoda przy użyciu biologicznych wskaźników kontroli skuteczności procesu sterylizacji ATTEST 3M nie ma zastosowania do:

- krótkich cykli sterylizacji w 132°C poniżej 3 minut
- sterylizacji tlenkiem etylenu, suchym powietrzem, chemicznej lub innej sterylizacji w niższej temperaturze.

Laboratorium przyjmuje próbki do badań biologicznych wskaźników kontroli skuteczności procesu sterylizacji od poniedziałku do środy w godz. 7:50 - 12:30.

5. CZAS OCZEKIWANIA NA SPRAWOZDANIA Z BADAŃ

Po dostarczeniu próbek do badań, klient informowany jest o czasie oczekiwania na sprawozdanie z badań. Może on również zadzwonić do laboratorium, aby dowiedzieć się czy sprawozdanie jest gotowe do odbioru. Laboratorium nie udziela telefonicznie informacji na temat wyniku badania.

5.1. Badania mikrobiologiczne kału/wymazu z odbytu

Do 5 dni roboczych w zależności od ilości i rodzaju izolowanych bakterii. W przypadku typowania serologicznego *Salmonella*, *Shigella* laboratorium może przedłużyć czas oczekiwania na sprawozdanie do 2 tygodni.

5.2. Wykrywanie obecności antygenów *Helicobacter pylori*, *Campylobacter spp.*

Do 2 dni roboczych

5.3. Badania wirusologiczne kału metodą immunochromatograficzną

Do 2 dni roboczych

5.4. Badania parazytologiczne

Do 5 dni roboczych – dla badania koproskopowego kału/wymazu okołododbytniczego/odcisku

Do 2 dni roboczych - dla badań metodami immunochromatograficznymi

5.5. Badania mykologiczne

Do 3 dni roboczych

5.6. Badania mikrobiologiczne moczu w kierunku pałeczek *Salmonella spp.*

Do 5 dni roboczych. W przypadku typowania serologicznego *Salmonella* laboratorium może przedłużyć czas oczekiwania na sprawozdanie do 2 tygodni.

5.7. Potwierdzenie/identyfikacja szczepów *Salmonella*, *Shigella*

Do 2 tygodni

5.8. Kontrola mikrobiologicznej czystości powietrza

Do 10 dni roboczych

	INSTRUKCJA LABORATORYJNA	Strona/stron	10 z 11
		Data wydania	24.07.2025
	POBIERANIE I TRANSPORT MATERIAŁU DO BADAŃ MIKROBIOLOGICZNYCH	Nr wydania	10
		Nr egzemplarza	
	PL-09/IL-01		

5.9. Badania biologicznych wskaźników kontroli skuteczności procesu sterylizacji

Do 3 dni roboczych

6. STWIERDZENIE ZGODNOŚCI Z WYMAGANIEM/SPECYFIKACJĄ

Oddział Laboratoryjny wykonując głównie badania jakościowe, rutynowo przyjął zasadę nieprzedstawiania stwierdzenia zgodności z wymaganiem/specyfikacją.

7. SKARGA

Klient ma prawo do złożenia skargi związanej z działalnością laboratorium. Instrukcja dotycząca rozpatrywania skarg jest dostępna w Punkcie Przyjęć Materiału do Badań.

8. DOKUMENTY ZWIĄZANE

- 8.1.** Procedura PL-09 „Postępowanie z próbkami do badań”
- 8.2.** Procedura PL-08 „Przegląd zapytań, ofert i umów”
- 8.3.** Instrukcja PL-05/IL-01 „Zgłaszanie i rozpatrywanie skarg”
- 8.4.** Instrukcje producentów testów
- 8.5.** Buczek A.: Choroby pasożytnicze. Epidemiologia, diagnostyka, objawy. Koliber, Lublin 2005
- 8.6.** Buczek A.: Atlas pasożytów człowieka. Koliber, Lublin 2005
- 8.7.** Przondo-Mordarska A. red.: Procedury diagnostyki mikrobiologicznej w wybranych zakażeniach układowych, Continuo, Wrocław 2004
- 8.8.** Rekomendacje laboratoryjnej diagnostyki zakażeń przewodu pokarmowego bakteriami rosnącymi w warunkach tlenowych oraz mikroaerofilnych – rekomendacje NIZP PZH i KIDL
- 8.9.** Rozporządzenie Ministra Zdrowia z dnia 30 czerwca 2025 roku w sprawie standardów jakości dla laboratoriów
- 8.10.** Wytyczne Polskiego Towarzystwa Diagnostyki Laboratoryjnej i Polskiego Towarzystwa Parazytologicznego w zakresie laboratoryjnych czynności w parazytologii medycznej. 2025

9. WYKAZ ZAŁĄCZNIKÓW

- 9.1.** Załącznik nr 01 „Oświadczenie”

form. PL-09/IL-01/F-01

	INSTRUKCJA LABORATORYJNA	Strona/stron	11 z 11
		Data wydania	24.07.2025
	POBIERANIE I TRANSPORT MATERIAŁU DO BADAŃ MIKROBIOLOGICZNYCH	Nr wydania	10
		Nr egzemplarza	
	PL-09/IL-01		

10. ROZDZIELNIK

Nr egz.	Otrzymujący procedurę	Data	Podpis
01	Kierownik Oddziału Laboratoryjnego/Główny Specjalista ds. Systemu Jakości		
02	Egzemplarz prezentacyjny		